

Arhimandrit Ioanichie Bălan

SFANTUL EPISCOP IOAN

MARE SIHASTRU ÎN MUNȚII CARPAȚI

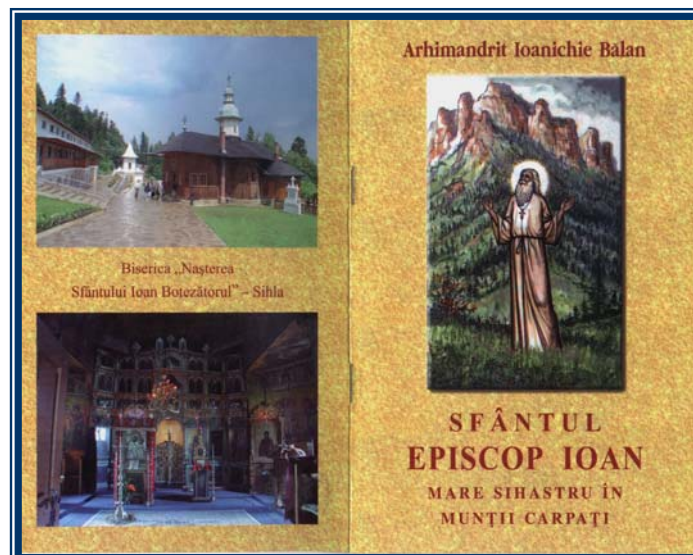
Cu binecuvântarea P.S.

EFTIMIE

Episcopul Romanului

MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA

2004

CUVÂNT ÎNAINTE

Viața duhovnicească de taină a Sfântului Episcop Ioan, fost vicar al Mitropoliei din Kiev, între anii 1915-1919, ne uimește pe toți. Însă puțin cunoaștem din nevoințele sale, întrucât viața sa era ascunsă în Hristos.

Găsindu-și adăpost în România, din cauza prigoanei ateiste din Rusia, acest fericit episcop s-a stabilit mai întâi în Schitul Crasna-Gorj, prin anul 1920, ca frate începător. După trei ani, starețul voind să-l tundă în monahism, neștiind viața lui, fericitul episcop s-a retras pe ascuns în Munții Sihlei și pe Muntele Ceahlău, unde s-a nevoit aproape 30 de ani ca un adevărat sfânt făcător de minuni.

Astfel, Episcopul Ioan a fost văzut de mai multe ori de câțiva părinți duhovnicești de la Mănăstirile Secu, Sihăstria și Agapia. Duhovnicul său era prin anul 1930 Ieroschimonahul Vasian de la Sihla. Un alt părinte care l-a cunoscut a fost arhimandritul Cleopa Ilie, care l-a întâlnit în Munții Sihlei în toamna anului 1930, pe când păștea oile cu fratele său, Vasile, căruia Episcopul Ioan i-a profețit apropiatul sfârșit.

Dar cel care ne-a transmis mai multe date despre Episcopul Sfânt Ioan, a fost Protosinghelul Teodul Varzare, duhovnicul Mănăstirii Agapia, între anii 1940-1981. Cele trei întâlniri duhovnicești în pădurile dintre Sihăstria și Agapia, la locul numit „Poiana Trapezei”, formează miezul acestei povestiri, din care aflăm câte

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

IOANICHDE BĂLAN, arhimandrit

Sfântul Episcop Ioan: mare sihastru în Munții

Carpați / arhimandrit Ioanichie Bălan. - Vânători :

Mănăstirea Sihăstria, 2004

ISBN 973-86896-9-4

ceva din viața și ne voințele acestui episcop sfânt.

Cel mai mult ne uimește viața sa îngerească la care ajunsese în ultimii ani, încât se hrănea numai cu rugăciunea și cu Sfânta împărtășanie, cum singur spunea duhovnicului Teodul. Apoi neîncetata rugăciune a inimii, darul descoperirii gândurilor, darul lacrimilor și al profeției, precum și darul de a fi nevăzut de oameni.

Deși dorea să se reîntoarcă în patria sa la bătrânețe, se crede că el a rămas în Munții Sihlei până la sfârșitul vieții pământești și aici și-a găsit loc de odihnă până la învierea cea de obște.

Ultima dată a fost văzut în pădurile din jurul Mănăstirii Sihăstria, în anul 1951. De atunci n-a mai fost întâlnit de nimeni. Numai singur Dumnezeu știe unde s-a săvârșit întru slava Preasfîmtei Treimi acest mare rugător și făcător de minuni, care, după Sfânta Teodora de la Sihla, i-a întrecut pe toți marii sihastri cunoscuți din partea locului.

Pe lângă datele adunate în această carte, s-au introdus și o serie de ilustrații grafice legate de text, care îi îmbogățesc conținutul.

Recomandăm această modestă lucrare, apărută pe scurt și în *Convorbiri duhovnicești*, tuturor iubitorilor de Hristos, spre folos și zidire sufletească.

Arhim. Ioanichie Bălan

Sfânta Mănăstire Sihăstria
1999

EPISCOP VICAR LA KIEV

Prin anii 1915-1918 era episcop vicar la Mitropolia Kievului un mare nevoitor duhovnicesc, anume fericitul Episcop Ioan¹, care întrecea pe mulți cu smerenia, cu blândețea și cu râvna sa pentru Hristos.

Fiind umbrit de harul Duhului Sfânt, Episcopul Ioan sporea din treaptă în treaptă, lucrând în taină neîncetata rugăciune și povățuind multe suflete pe calea mântuirii. Pentru aceea era căutat de mulți credincioși și călugări pe care îi spovedea și îi învăța poruncile Domnului.

PRIGOANA ATEISTĂ

Începând din anul 1918, cu îngăduința Bunului Dumnezeu, pătrunzând comunismul ateu în întreaga Rusie, s-au făcut peste tot masacre și crime de tot felul, mai ales în rândul clerului, fiind uciși sau deportați în Siberia zeci de milioane de creștini ortodocși.

¹ Despre viața sa din tinerețe nu se știe aproape nimic, până se va cerceta arhiva mitropolitană din Kiev, pentru perioada 1915-1920.

*Episcopul Ioan,
vicar al Mitropoliei Kievului*

Văzând acest cumplit măcel din partea ateilor împotriva creștinilor, mitropolitul de atunci al Kievului, împreună cu vicarii săi și cu tot clerul, s-au îmbrăcat cu haine mirenești și fiecare s-a ascuns pe unde a putut pentru a-și salva viața. Unii dintre ei au fost împușcați de armata comunistă. Alții au fost duși în lagărele din Siberia, unde au fost uciși cu cele mai grele torturi: frig, foame, sete, închisoare, muncă. Iar alți clerici s-au refugiat prin păduri și prin casele creștinilor.

Niciodată în istoria lumii creștine, în afară de prigoanele din primele trei secole, nu s-au mai ucis atâția creștini și clerici de către păgâni și ateii, ca în anii comunismului (1918-1989). Se spune că însuși mitropolitul Kievului ar fi fost deportat în Siberia în anul 1918, cu mai mulți clerici, unde au fost apoi uciși.

VENIREA ÎN ROMÂNIA

Episcopul vicar al Kievului, cu numele de Ioan, văzând acest cumplit măcel, într-o noapte s-a îmbrăcat în haine mirenești și s-a ascuns. Apoi, sfătuindu-se cu alți câțiva clerici, au pornit de la Kiev spre Nistru, ca să treacă în România, unde erau de obicei bine primiți.

Ziua stăteau ascunși pe câmp și prin păduri, iar noaptea mergeau pe jos spre România. După aproape o lună de zile de mers, ajungând la Nistru, l-au trecut noaptea pe câte o scândură și apoi s-au predat la grănicerii români. După ce li s-au făcut actele, fiecare a fost liber să se stabilească în România.

*Episcopul Ioan,
pășcând vitele Schitului Crasna-Gorj*

Așa a făcut și fericitul Episcop Ioan. Fiind călăuzit de Duhul Sfânt, a cugetat că mai bine este să se refugieze în Oltenia, mai departe de frontiera cu Rusia, decât să se stabilească în Moldova. După încă două-trei săptămâni de mers pe jos și cu trenul, fericitul Episcop Ioan a ajuns în județul Vâlcea. Aici s-a închinat la mai multe mănăstiri, dând slavă lui Dumnezeu că l-a scăpat cu viață.

LA SCHITUL CRASNA

Sufletul său însă nu avea odihnă în mănăstirile mari din Vâlcea. El dorea să fie cât mai străin și neștiut de nimeni pe pământ. Din această pricină a plecat spre mănăstirile din județul Gorj și, cu voia lui Dumnezeu, s-a stabilit la Schitul Crasna, un schit mic și foarte liniștit. Era prin anul 1920-1921. Egumenul Schitului Crasna din Gorj era atunci Ieromonahul Dionisie Lungu, un bun părinte duhovnicesc.

La acest egumen a venit Episcopul Ioan, îmbrăcat în haine civile, fără să fie cunoscut de cineva, și prin tâlmaci a cerut egumenului să-l primească în Schitul Crasna, zicând:

- Părinte stareț, sunt un creștin ortodox din Ucraina și din cauza războiului am rămas în România. Vă rog, primiți-mă și pe mine în această mănăstire, măcar până voi învăța limba română, că nu am unde să mă duc. În Rusia nu mă mai pot întoarce, că ori mă împușcă, ori mă trimit în Siberia.

- Bine, frate! Rămâi la noi și vei păzi vitele până vei deprinde limba română!

Schitul Sihla, patria sihastrilor

Însă nimeni nu știa, în afară de Dumnezeu, că smeritul Ioan era episcop și avea o viață înaltă și cu totul deosebită.

Timp de trei ani fericitul episcop a făcut ascultare desăvârșită la vitele Schitului Crasna. Și era atât de smerit și ascultător, încât niciodată nu zicea nimic, nu se mânia, nici nu cârtea. Dimpotrivă, făcea ascultare cu mare dragoste, postea zilnic până seara și mereu practica rugăciunea inimii, pe care o deprinsese din tinerețe.

Trecând trei ani de ascultare și smerenie, într-o zi i-a zis egumenul:

- Frate Ioane, pregătește-te că la miezul nopții te facem călugăr! Mai ales că acum știi și limba română!

- Da, părinte stareț, mă pregătesc să primesc la noapte tunderea în monahism!

În noaptea aceea însă, înainte de a suna clopotul de Utrenie, fericitul Episcop Ioan a plecat din obștea Schitului Crasna, fără să-l vadă cineva. L-au căutat părinții peste tot, dar nu l-au mai aflat, însă au găsit în chilia lui un mic bilețel prin care mulțumea starețului și fraților că l-au primit trei ani în Schitul Crasna.

PUSTNIC ÎN MUNȚII SIHLEI - NEAMȚ

Multă vreme nu s-a mai știut nimic despre acest episcop sfânt. După câțiva ani, adică prin anul 1926, se vorbea în taină despre prezența unui mare sihastru rus în Munții Sihlei. Acesta nu era altul decât fericitul Episcop Ioan. Se mai vorbea și despre un pădurar care se îndeletnicea cu ocrotirea animalelor sălbatice din

*Părintele Cleopa,
la vârsta când era ucenic la oi (1930)*

partea locului și care se îngrijea de acest sihastru sfânt, ducându-i la bordei cele necesare.

Prin anii 1928-1930, fericitul episcop Ioan era deja cunoscut pustnicilor din Munții Sihlei și ai Sihăstriei. Ba se știa că era episcop și unii părinți bătrâni îl căutau pentru binecuvântare, pentru sfătuire și chiar pentru spovedanie.

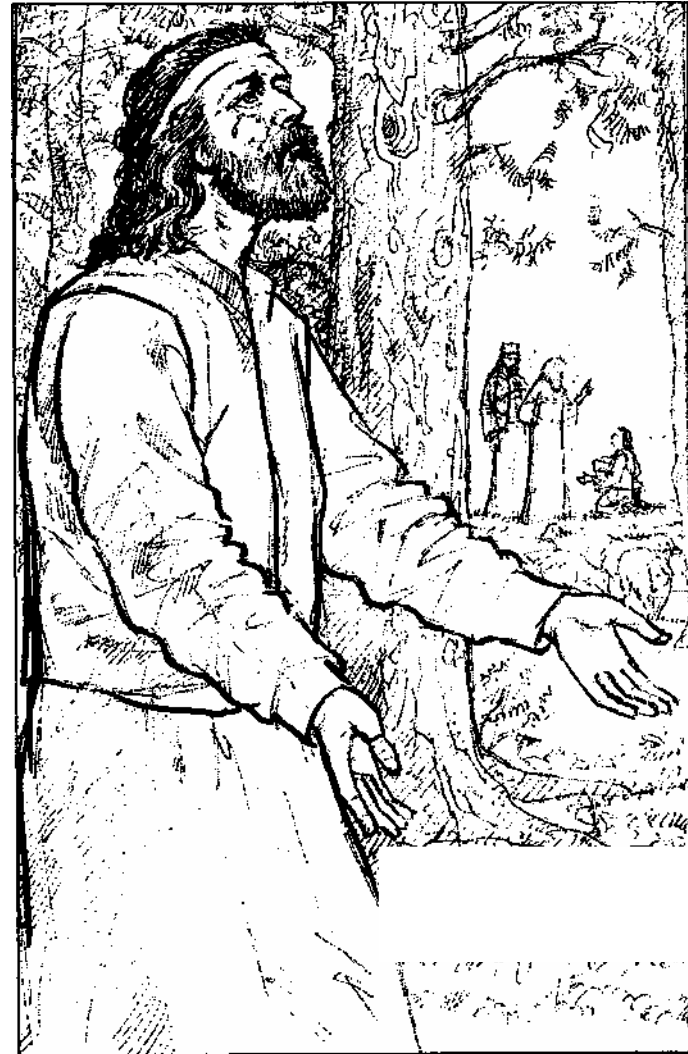
Din anul 1929, Ieroschimonahul Vasian Scripcă din Mănăstirea Secu, un mare nevoitor, se retrage ca pustnic la Schitul Sihla. Cu acest prilej, episcopul Ioan și-l alege de duhovnic. De aceea, ori de câte ori simțea nevoia, mergea pe culmea Munților Sihlei până la chilia Părintelui Vasian și se mărturisea la el. Acest mare episcop era însoțit uneori de un diacon basarabean, care era translatorul său. În unele sărbători, diaconul îl ajuta și la săvârșirea Sfintei Liturghii.

PROFEȚIA EPISCOPULUI IOAN PENTRU SFÂRȘITUL FRATELUI VASILE

Cu rânduiala lui Dumnezeu, în toamna anului 1930, frații Vasile și Constantin Ilie (viitorul Părinte Cleopa), pășteau oile Sihăstriei pe culmea munților, la locul numit Râpa lui Coroi. Fratele Vasile mergea înaintea oilor, repetând pe de rost psalmii lui David, iar fratele Constantin mergea în urmă. În ceasul acela trecea pe culmea muntelui spre Schitul Sihla fericitul Episcop Ioan cu diaconul său. Episcopul mergea înaintea pe potecă, iar diaconul puțin mai în urmă, ca să poată rosti fiecare rugăciunea inimii.

*Episcopul Ioan
profetește sfârșitul apropiat al fratelui Vasile*

Fratele Vasile în rugăciune

Când a ajuns aproape de fratele mai mic, Constantin, Episcopul Ioan s-a oprit puțin din mers și i-a zis prin diaconul său în limba rusă: „Frate Constantin, spune-i fratelui Vasile să se pregătească și să meargă înainte, că are de făcut o cale lungă!” Apoi episcopul i-a binecuvântat pe amândoi și a plecat cu diaconul spre duhovnicul său, Ieroschimonahul Vasian de la Sihla, într-adevăr, după șase luni de zile, fratele Vasile, îmbolnăvindu-se, și-a dat duhul în mâinile Domnului.

PUSTNIC ÎN MUNTELE CEAHLĂU

Mai târziu, ajungând frații cu oile spre Sihla, au spus Părintelui Vasian despre întâlnirea lor cu Episcopul Ioan. Atunci duhovnicul Vasian le-a zis: „Ei, fraților, acela este un episcop sfânt, care a fugit din Rusia. Dar nu mai locuiește pe aici. S-a dus în părțile Ceahlăului!”

Cuvântul pustnicului Vasian trebuie să fi fost adevărat, întrucât între anii 1930-1945, episcopul sfânt nu a mai fost văzut de nimeni în partea locului. Probabil acești 15 ani de aspră pustnicie în Muntele Ceahlău l-au consacrat definitiv pe fericitul Episcop Ioan, ca unul dintre cei mai mari pustnici și nevoitori ai Ortodoxiei din prima jumătate a secolului XX, învrednicindu-l de mari daruri și vedenii dumnezeiești. Numai Dumnezeu știa marile sale nevoințe și îi umplea inima de bucuriile Duhului Sfânt. Cu el se împlinea cuvântul Sfintei Scripturi, care zice: *Minunat este Dumnezeu întru sfinții săi, Dumnezeul părinților noștri!*

*Episcopul Ioan la duhovnicul său de la Sihla,
Ieroschimonahul Vasian*

*Episcopul Ioan,
sihastru pe muntele Ceahlău*

În primăvara anului 1945, acest sfânt ierarh s-a reîntors de la Ceahlău în Munții Sihlei și ai Sihăstriei.

PRIMA ÎNTÂLNIRE CU PĂRINTELE TEODUL

Cel dintâi părinte care s-a învrednicit să-l întâlnească pe Sfântul Episcop Ioan după întoarcerea sa din Muntele Ceahlău, a fost Protosinghelul Teodul Varzare, duhovnicul Mănăstirii Agapia.

Era în vara anului 1945. Părintele Teodul săvârșise Sfânta Liturghie la Agapia și voia să meargă la Sihăstria să vorbească ceva de taină cu Părintele Cleopa, egumenul schitului.

Deci, îndemnat de Duhul Sfânt, și-a luat toiagul, s-a însemnat cu Sfânta Cruce, a trecut culmea muntelui și cobora încet spre Sihăstria. Dar, pe când trecea prin Poiana Trapezei, îi apare în față chipul senin și cuvios al unui sihastru necunoscut. Era mic de statură, cu fața foarte luminoasă, și răspândea multă sfințenie și împăcare. Avea ochi albaștri și vioi, barba albă și nu prea mare, capul descoperit și părul lăsat pe spate, îmbrăcămintea lui era formată dintr-o singură haină, un fel de dulamă împletită de mâinile sale din lână căzută de la oi prin pădure, precum singur mărturisea. Mijlocul îi era încins cu o bucată de sfoară groasă, iar în picioare nu purta încălțăminte. Nu avea în mâini nici toiag, nici traistă, nici altceva de nevoie, ci doar un șirag de metanii făcut din boabe roșii de măceș. Pustnicul l-a binecuvântat cu ambele mâini și i-a spus

*Prima întâlnire a
Episcopului Ioan cu duhovnicul Teodul*

pe nume, precum și motivul pentru care se duce la Sihăstria:

- Părinte Teodul, te duci la Sihăstria la Părintele Cleopa? a întrebat marele sihastru. De câte ori mă duc și eu prin Sihăstria și stau la biserică, dar nu mă vede nimeni!

Părintele Teodul nu zicea aproape nimic. Era cuprins de o mare mirare. Simțea că vorbește cu un adevărat pustnic, ca în vremurile de demult. Fiecare cuvânt al preasfințitului episcop era plin de înțelepciune, îi intra în inimă și aducea în sufletul său multă pace și negrăite bucurii, pe care nu le mai încercase niciodată. Ba, era și înainte-văzător și cunoscător al gândurilor, căci mai înainte de a-i spune Părintele Teodul de ce merge la Sihăstria, fericitul episcop i-a vorbit cu glas proorocesc:

- Părinte Teodul, știu că vrei să te duci de la Agapia la Sihăstria, dar sfinția ta să nu te duci. Ci stai la Mănăstirea Agapia, că acolo este nevoie de sfinția ta. Acolo este mântuirea sfinției tale!

Când a văzut părintele că-i spune și gândurile și-i dă sfaturi de viitor, pe care nimeni altul nu i le dăduse, a luat mai multă îndrăzneală și a început a-l întreba pe preasfințitul episcop de unde este, cum îl cheamă, pe unde a mai trăit și cum de a ajuns pe locurile acestea. Iar el, fără nici o ezitare, a început a grăi: „Mă cheamă Ioan și sunt arhieru...” Apoi își povesti toată viața pe scurt, de când era episcop la Kiev, până a ajuns pustnic în Munții Sihlei, însă despre viața sa de singurătate nu a voit să spună nimic.

*Episcopul Ioan participă nevăzut la
Sfânta Liturghie săvârșită de Părintele Cleopa*

Convorbirea a durat peste un ceas și părintele ar fi dorit să nu se mai termine niciodată, căci nu mai vorbise cu un om mai cuvios ca Episcopul Ioan. Câte nu ar fi dorit să-l mai întrebe, căci cunoștea că prin el vorbea darul Duhului Sfânt. Și întrucât era încă război și mare frământare între popoare, Părintele Teodul 1-a întrebat:

- Preasfințite, dar ce să fie cu atâtea războaie și cumplite vremuri ce s-au abătut peste lumea de azi?

- Părinte Teodul, acestea sunt vremuri apocaliptice. Ca să le înțelegi mai bine, citește Evanghelia după Sfântul Matei, capitolele 24 și 25. Acum au început să se împlinescă cele scrise acolo...

Timpul trecea repede și Episcopul sfânt Ioan se pregătea să plece. Apoi, la sfârșitul acestei convorbiri, fericitul Episcop Ioan i-a spus Părintelui Teodul:

- Părinte Teodul, adă-mi un pachet de hârtie și un kilogram de cerneală.

- Dar ce să faceți cu ele, preasfințite?

- îmi trebuie ca să scriu ceva.

- Să vă aduc și condei?

Bunul nevoitor, arătând cu mâna spre cetina copacilor, a zis:

- Nu-mi trebuie decât numai peniță, ia uite câte condeie am!

- Dar unde să vă întâlnesc cu hârtia?

- Nu te îngriji de aceasta, Părinte Teodul. Are Domnul grijă de toate!

- Preasfințite, nu vreți să vă aduc și ceva pesmeți, sau altceva de mâncare?

*A doua întâlnire
a Episcopului Ioan cu duhovnicul Teodul*

- Nu-mi trebuie nimic, căci din mila Domnului am tot ce-mi trebuie!...

După această convorbire, Părintele Teodul i-a sărutat mâna și i-a cerut binecuvântare, iar episcopul l-a binecuvântat cu ambele mâini și i-a spus:

- Domnul să te binecuvinteze și mă iartă!

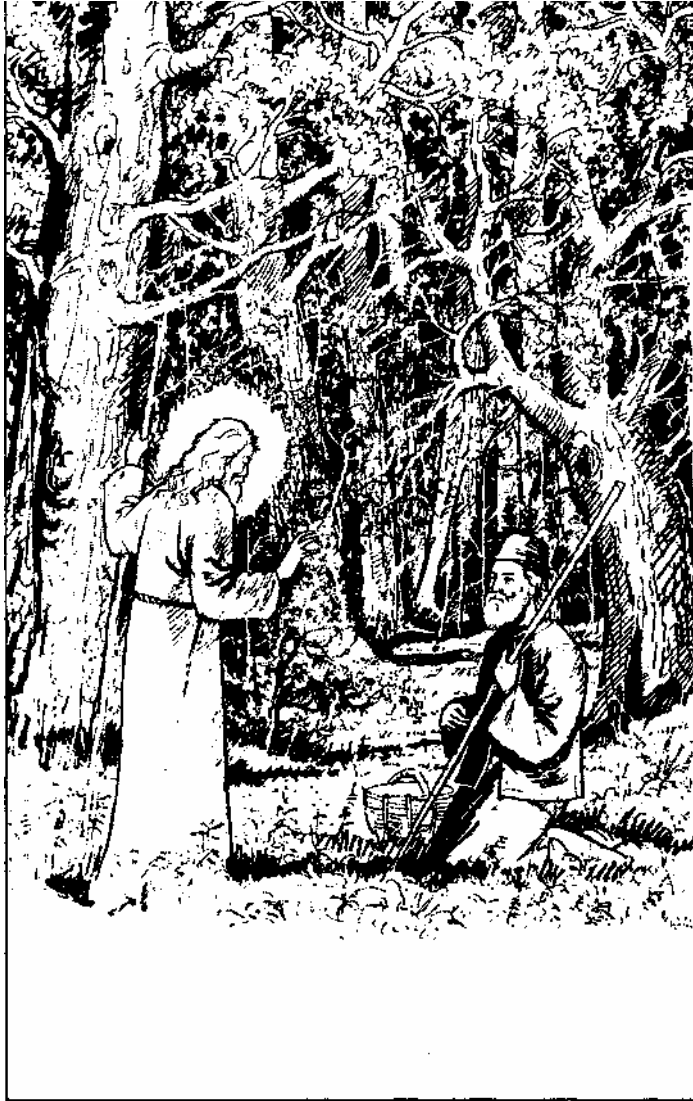
Căci așa obișnuia el să zică întotdeauna. Apoi, Părintele Teodul a coborât în vale spre Sihăstria, iar Episcopul Ioan a rămas o clipă rezemat de un brad. Apoi, ca o căprioară, a dispărut fără nici o urmă în adâncul codrilor.

Inima Părintelui Teodul era plină de o mare și străină bucurie. Vorbise cu un om sfânt, care trăia în pădure singur, numai cu Dumnezeu. Se pare că acum nu mai avea nici un ucenic cu dânsul. Cine știe tainele pustnicilor? Poate acel ierodiacon să fi murit sau să se fi retras iarăși la metania lui.

A DOUA ÎNTÂLNIRE CU PĂRINTELE TEODUL

După ce s-a reîntors la Mănăstirea Agapia, Părintele Teodul s-a dus îndată în sat să cumpere hârtie și cerneală. Deși se găseau foarte greu pe atunci, imediat ce l-a întrebat pe vânzător, acesta i-a dat numaidecât un pachet cu o mie de coli de hârtie și o sticlă de cerneală.

Nu după multă vreme, în aceeași vară, Părintele Teodul a pus în desagă hârtia, cerneala și ceva pesmeți de mâncare. Apoi și-a luat toiagul în mână și a pornit pe aceeași potecă de la Agapia spre Sihăstria, cu încrederea că îi va scoate Dumnezeu în cale pe sfântul

*Sfat de taină
în Poiana Trapezei*

Episcop Ioan. Inima lui ardea de dorul de a-l mai vedea și de a mai vorbi odată cu un pustnic așa de minunat.

După ce a trecut culmea Agapiei spre Sihăstria, cum a ajuns la marginea Poienii Trapezei, deodată i-a apărut înaintea Preasfințitul Episcop Ioan, fără a observa din ce parte venea. Fața lui radia o bucurie îngerească, străină oamenilor de rând, iar în prezența lui, Părintele Teodul simțea multă liniște duhovnicească, pace și nădejde de mântuire, în mâna stângă Episcopul Ioan ținea metaniile, iar mâna dreaptă o ținea pe piept, ca în timpul rugăciunii. Era străin de cele pământești și de bucuriile omenești.

După ce Părintele Teodul i-a sărutat mâna, Preasfințitul Ioan l-a binecuvântat cu amândouă mâinile și l-a întrebat cu multă blândețe:

- Părinte Teodul, te duci la Schitul Sihăstria? întoarce-te înapoi la Agapia, că Părintele Cleopa lipsește azi. Este chemat la consiliu la Mănăstirea Neamț!

- Preasfințite, v-am adus hârtie și cerneală. Iată și câteva penițe.

Episcopul le luă cu multă bucurie, mulțumind lui Dumnezeu și părintelui că i s-a împlinit dorința. Apoi le puse cu grijă în desaga ce o avea în spate. Cine știe ce avea el de scris? Poate învățături duhovnicești de taină. Poate sfaturi despre rugăciunea lui Iisus. Poate unele descoperiri dumnezeiești. Sau poate însăși viața lui, atât de plină de încercări, și totuși, așa de necunoscută.

Toate acestea le știa numai singur Dumnezeu.

„Viața pustnicilor fericită este, a celor ce se întraripează cu dumnezeiescul dor!”

- Preasfințite, a zis Părintele Teodul, v-am adus și ceva de mâncare: pâine, fructe și puțin vin. Primiți-le întru numele Domnului!

- Dumnezeu să-ți plătească dragostea, Părinte Teodul, dar nu am nevoie de nimic. Are Domnul grijă de mine!

Și oricât a insistat Părintele Teodul, el nici măcar nu s-a uitat în coș să vadă ce i-a adus. Dar, ca să nu-l întristeze și ca să nu-i treacă cu vederea dragostea, bunul nevoitor a adăugat cuvintele acestea:

- Părinte Teodul, de mare folos este pentru călugăr postul. Să știi că șapte sunt treptele postului, adică sunt șapte feluri de hrană pentru om:

1. *Carnivorii*, adică cei care mănâncă totdeauna carne. Aceștia sunt în treapta cea mai de jos a postului. Chiar dacă se înfrânează uneori de mâncare, ei nu pot spori niciodată în sfânta rugăciune.

2. *Lacto-vegetarienii*, adică cei care nu mănâncă niciodată carne, ci numai lapte, brânză, ouă și tot felul de legume fierte. Aceasta este treapta a doua a postului, pe care o țin de obicei călugării din mănăstirile cu viață de obște.

3. *Vegetarienii*, adică cei care mănâncă numai zarzavaturi și legume fierte sau crude. Rânduiala aceasta o țin călugării cei mai râvnitori din viețile de obște. Iar de aici încolo, încep treptele postului cele mai aspre, pe care pășesc de obicei călugării sihastri și pustnicii cei mai nevoitori.

4. *Fructiferii*, adică cei ce mănâncă o dată în zi pâine și fructe nefierte, fără a gusta vreodată altfel de hrană. Cei ce au ajuns la această treaptă a postului,

La rugăciune

acea pot stăpâni cu ușurință trupul și gândurile și pot spori mult pe calea rugăciunii.

5. *Cerealierii*, sunt călugării care mănâncă o dată în zi, dar numai pâine neagră de cereale și boabe muiate de grâu, porumb, mei, linte, bob, mazăre etc.

6. *Hrana uscată*, este a șasea treaptă a postului călugăresc, la care ajung de obicei pustnicii cei mai râvnitori. Cei care petrec în această aspră nevoință mănâncă numai pesmeți de pâine muiată în apă, cu sare sau puțin oțet și, toate acestea, o dată pe zi și cu măsură.

7. *Hrana sau mana dumnezeiască*, este ultima și cea mai înaltă treaptă a postului călugăresc, la care ajung foarte puțini dintre asceți, după o îndelungată nevoință, fiind întăriți de darul Sfântului Duh. Aceștia se îndestulează numai cu Preacuratele Taine, adică cu Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos, pe care le primesc o dată sau de două ori pe săptămână, fără a mai gusta altceva decât numai apă. Darul lui Dumnezeu m-a ajutat și am ajuns la această treaptă și nu mai simt foame și nici trebuință de pâine și legume.

Prin această amănunțită descriere a postului și a treptelor lui, Episcopul Ioan se dovedea un adânc cunoscător al Sfinților Părinți și un mare postitor la nivelul sfinților asceți din vremurile de demult. Iar dacă a mărturisit că în prezent se află în treapta a șaptea a postului, adică se îndestula numai cu Sfânta împărtășanie, aceasta a făcut-o prin voia lui Dumnezeu, ca să-i cunoaștem mai deslușit măsura sfințeniei sale, să ne încredințăm că și în zilele noastre se pot face sfinți și, totodată, să ne dăm seama cât de

„Eu sunt cetățeanul Munților Carpați!”

mare și necesar este postul pe calea îndumnezeirii și mântuirii omului. Căci, fără post, nu vin nici lacrimile. Fără post și smerenie nimeni nu se poate ridica pe treptele dumnezeieștii rugăciuni.

Iată de ce bunul nevoitor nu a primit hrană de la duhovnicul Teodul. Pentru că nu simțea nevoia ei. Pentru că se hrănea mai mult cu cuvântul lui Dumnezeu și cu rugăciunea decât cu pâinea. Hrana lui erau Sfintele Taine și neîncetata rugăciune.

După ce Părintele Teodul l-a mai întrebat și alte lucruri pentru post și rugăciune, a adăugat și aceasta:

- Preasfințite, acolo în pădure unde locuiți, nu vă este frig, nu aveți trebuință de haine groase, mai ales iarna?

- Eu sunt cetățeanul Munților Carpați și Domnul are grijă de mine, că oriunde mă aflu, nu duc lipsă de nimic. Nu simt nici frigul iernii, nici arșița soarelui, nici foamea, nici setea, nici altă nevoie pământească.

- Preasfințite, a zis Părintele Teodul, tare m-aș retrage la Mănăstirea Sihăstria, între călugări! Acolo cred că aș avea mai multă liniște și vreme de rugăciune.

- Dacă ai fost rânduit de Mitropolie la Agapia, fă ascultare, că ei nu te-au trimis acolo decât cu voia și porunca lui Dumnezeu.

Dar câte nu l-ar fi întrebat Părintele Teodul pe Sfântul Episcop Ioan! Însă el nu stătea mult de vorbă cu cineva, ca să nu-și curme rugăciunea lui Iisus, care o zicea și o trăia neîncetat.

Deci Părintele Teodul, mulțumindu-i Preasfințitului Ioan din adâncul inimii pentru sfaturile și

*A treia întâlnire a
Episcopului Ioan cu duhovnicul Teodul*

cuvintele de folos pe care i le dăduse, i-a sărutat mâna și a cerut binecuvântare de plecare. Iar preasfințitul, însemnându-l cu semnul Sfintei Cruci, i-a spus aceste cuvinte: „Domnul nostru Iisus Hristos să te binecuvinteze și mă iartă...”

Astfel, Părintele Teodul s-a întors înapoi la Mănăstirea Agapia, iar fericitul Episcop Ioan - „cetățeanul Munților Carpați” - s-a făcut nevăzut în desișul pădurilor.

Timp de încă un an de zile nu s-a mai știut nimic despre acest episcop sfânt. Singurul care ar fi putut vorbi mai mult și care îl înțelegea mai bine era, fără îndoială, Protosinghelul Vasian Scripcă, duhovnicul său, care acum era stareț al Mănăstirii Secu.

A TREIA ÎNTÂLNIRE CU PĂRINTELE TEODUL

În primăvara anului 1946, Părintele Teodul s-a hotărât să-l viziteze iarăși pe Părintele Cleopa la Sihăstria. Totodată, dorea din inimă să-l mai întâlnească o dată pe Sfântul Episcop Ioan, ca să-i mai ceară sfat și binecuvântare. Deci, luând toiagul, a urcat muntele și, când a ajuns la Poiana Trapezei, a văzut chipul blând și senin al Preasfințitului Ioan. Părintele Teodul i-a sărutat mâinile și i-a făcut metanie, iar episcopul l-a binecuvântat, sărutându-l pe frunte. Apoi s-au așezat să se odihnească pe trunchiul unui copac doborât. Aici, în atmosfera de taină a pădurii, au vorbit multe cuvinte pentru mântuirea sufletului. Nimic pământesc, nici un cuvânt despre oameni, despre nevoile și bucuriile lor. Timpul trecea repede, soarele

*Episcopul Ioan
cugetând la patria natală*

se urca parcă mai grăbit pe cer, iar episcopul s-a sculat în picioare. O oarecare îngândurare se simțea în glasul lui:

- Aș dori să mă reîntorc înapoi în patria mea! a zis Episcopul Ioan. Avem și acolo păduri destule unde aș putea să mă nevoiesc. Aș vrea să mă săvârșesc acolo!

Atunci Părintele Teodul i-a răspuns:

- Cum să mergeți acum în patria sfinției voastre, când este atâta persecuție ateistă?

- Cred lui Dumnezeu, că, de voi pleca, nu mă va vedea nimeni, fiind acoperit de mâna Lui!

Au urmat câteva clipe de tăcere adâncă. Preasfântul Ioan ar fi dorit să trăiască ultimii săi ani pe locul unde văzuse întâi lumina zilei și unde cunoscuse pe Dumnezeu. Dar nu era încă hotărât. Aștepta mai degrabă un sfat duhovnicesc. Apoi, înțelegând că mai bine era să rămână pe loc decât să plece, s-a pregătit să se reîntoarcă iarăși la mult dorita lui pustie. Făcându-și deci metanie unul altuia, s-au sărutat pentru ultima dată cu sărutare sfântă în Iisus Hristos. Apoi, după obișnuita binecuvântare cu semnul Sfintei Cruci, s-au despărțit.

Din ceasul și din ziua aceea, au trecut câțiva ani de adâncă tăcere. Nimeni nu mai vorbea nimic despre Episcopul Ioan. Nimeni nu-l mai întâlnea prin pădure. De aceea se credea că ori a trecut la cele veșnice, ori s-a dus în patria sa natală. Nici Părintele Teodul duhovnicul, nu-l mai întâlnea, deși adeseori trecea culmea muntelui la Sihăstria și poposea în Poiana Trapezei, unde cânta câte un tropar ori îl chema pe nume, dar nimeni nu-i ieșea în cale spre a vorbi cu

*Sfântul Episcop Ioan
înconjurat de oile Sihăstriei*

dânsul și a-l binecuvânta. De aceea, Părintele Teodul se întorcea mâhnit înapoi. O grea întristare îi apăsa inima.

ÎNTÂLNIREA CU FRATELE ȘTEFAN

După cinci ani de tăcere, adică în primăvara anului 1951, fericitul episcop Ioan a fost întâlnit de unul din frații Mănăstirii Sihăstria, Ștefan Juncu, care păștea oile în poiana Chitele. Abia ieșiseră mugurii și iarba. Fratele Ștefan mergea singur în urma oilor. Deodată a observat că oile s-au strâns toate grămadă și nu mai pășteau, iar câinii s-au oprit și stăteau ca uimiți. Când s-a uitat mai de aproape, a văzut în mijlocul lor un pustnic bătrân.

Era Preasfințitul Episcop Ioan, singur și gârbovit de ani. Fratele Ștefan auzise despre dânsul și, în clipa aceea, de emoție, se gândea că numai el ar putea fi. Apoi l-a auzit vorbind pe Sfântul Episcop Ioan: „Oare ce păcat am făcut astăzi înaintea lui Dumnezeu de m-a descoperit oamenilor?” Și îndată pustnicul l-a chemat la sine pe fratele Ștefan și, spunându-i pe nume, i-a zis:

- Frate Ștefan, vino înapoi și nu te teme! Știu că te spovedești la Părintele stareț Ioan. Dar te rog, să nu spui nimănui, nici duhovnicului tău, că te-ai întâlnit cu mine astăzi!

Fără îndoială, venerabilul sihastru era mâhnit că fusese întâlnit de oameni. El trăia în cea mai aspră viață pustnicească aici, în adâncul pădurilor, mai sus de Mănăstirea Sihăstria, și ajunsese așa de sporit cu

*Sfântul Episcop Ioan
muștrând pe fratele neascultător*

nevoia, că nu avea nevoie de nici un ajutor omenesc: nici adăpost, nici hrană, nici haină. Ba nu dorea să vadă nici față de om până la moarte. Iată pentru ce era întristat când a fost văzut de acest frate. Și aceasta i s-a întâmplat fie pentru o mică greșală a lui, cum singur recunoștea, fie pentru smerenia lui, fie pentru folosul nostru al tuturor.

Trecând ziua aceea, fratele Ștefan s-a coborât cu oile la stână. Apoi a venit în mănăstire și se lupta cu gândul să nu spună nimănui că s-a întâlnit cu acel pustnic sfânt. După câteva zile însă, biruindu-se de ispită, a îndrăznit să mărturisească Protosinghelului loil, starețul și duhovnicul său, tot ce se întâmplase în pădure. Iar starețul, cum a auzit de aceasta, îndată și-a luat în traistă pesmeți de pâine și ceva de mâncare și a umblat aproape o săptămână prin pădurile din jurul mănăstirii, cu Părintele Visarion, egumenul Schitului Sihla, fără însă să-l întâlnească pe Cuviosul Ioan.

CANONUL NEASCULTĂRII

Fratele Ștefan nu își găsea liniștea, îi părea foarte rău că și-a călcat cuvântul față de un episcop sfânt, îl muștra tot mai tare conștiința și se gândea cum l-ar putea întâlni undeva pe venerabilul episcop ca să-i mărturisească păcatul. Și iată că, după o lună de zile, pe când umbla cu oile prin pădure, l-a întâlnit din nou pe pustnicul sfânt Ioan. Fratele Ștefan i-a făcut imediat metanie și i-a cerut iertare că nu și-a ținut cuvântul dat. Iar fericitul episcop l-a iertat și i-a rânduit canon de pocăință, zicând:

*Sfântul Episcop Ioan
rugându-se în peștera Sfintei Teodora*

- Frate Ștefan, te-am rugat un lucru și nu l-ai împlinit. Să știi că te vei duce în armată, dar înapoi nu vei mai veni, ci vei rămâne în lume!

Și așa a și fost. Fratele a plecat la armată în părțile Ardealului și după terminarea serviciului militar nu s-a mai reîntors în mănăstire.

ULTIMII ANI ȘI AFLAREA SFINTELOR SALE MOAȘTE

De la întâlnirea Sfântului Episcop Ioan cu fratele Ștefan din vara anului 1951, nimeni din călugării Mănăstirii Sihăstria și ai Schitului Sihla nu l-a mai văzut. Probabil mai venea la sfintele slujbe de la Sihăstria, ca de obicei, dar nu-l vedea nimeni, fiind acoperit de harul Duhului Sfânt. Nu știm nici ce duhovnic avea în ultima parte a vieții, căci duhovnicul său din început, Arhimandritul Vasian din Mănăstirea Secu se mutase la Domnul în anul 1955.

Unii dintre părinții bătrâni din partea locului credeau că Episcopul Ioan s-ar fi retras în patria sa, precum singur dorea încă din anii 1945-1947. De aceea, în ultimii ani ai vieții sale, nimeni nu mai vorbea despre prezența acestui mare sihastru în Munții Sihlei, decât numai cei care îl cunoșteau mai din tinerețe.

Prin anul 1956, era egumen la Schitul Sihla Protosinghelul Visarion Prepelită, un mare nevoitor întru cele duhovnicești. El cunoștea mai mulți pustnici în Munții Sihlei și ai Sihăstriei, pe care adeseori îi cerceta și le trimitea câte ceva de mâncare.

Episcopul Ioan binecuvântând

Odată, pe când mergea singur prin Munții Sihlei, nu departe de peștera Sfintei Teodora, unde se află un loc pustnicesc tăinuit, cunoscut numai marilor sihastri din partea locului, egumenul îndemnat fiind de Duhul Sfânt a descoperit între stânci, în chip minunat, moaștele întregi ale unui sfânt. După ce a rostit rugăciunea pentru cei răposați: „Dumnezeu duhurilor și a tot trupul...”, a socotit că este trupul unui pustnic oarecare. Dar, apropiindu-se de moaștele aceluia cuvios, a văzut că oasele sale erau galbene și bine mirositoare. Apoi a observat că deasupra acelor oseminte se afla o cruce mare de aur, așa cum se obișnuiește la arhierii slavi.

Atunci egumenul Visarion a înțeles că sunt moaștele sfântului arhieriu Ioan de la Kiev, care s-a nevoit ca mare sihastru în Munții Sihlei și ai Sihăstriei. Astfel, dând slavă lui Dumnezeu că l-a învrednicit să afle moaștele acestui mare sfânt, a coborât repede în schit, a mai luat cu sine doi ucenici, precum și cădelnița cu foc și tămâie și, după ce a săvârșit obișnuitul trisaghion, a adunat sfintele sale moaște, le-a înfășurat în pânză albă, le-a stropit cu vin și le-a adus în biserica Schitului Sihla.

După miezul nopții, îndată ce s-a terminat slujba de Utrenie, Protosinghelul Visarion a rămas în biserică cu câțiva ucenici. Apoi a pus sfintele moaște într-un mic sicriș și, în taină, scoțând câteva scânduri din dușumeaua bisericii, a îngropat moaștele Sfântului Episcop Ioan în partea de miazăzi, unde se află și astăzi împreună cu alte moaște ale unor cuvioși părinți.

Fie ca bunul nostru Mântuitor, pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Sale, ale Sfântului Episcop Ioan, făcătorul de minuni, și ale tuturor marilor sihaștri din partea locului, care s-au nevoit aici pentru dragostea lui Hristos, să ne miluiască și să ne mântuiască pe toți.

Doamne, numără în ceata sfinților Tăi ierarhi pe Sfântul Episcop Ioan, mult nevoitorul și purtătorul de Hristos, și cu rugăciunile Maicii Tale și ale tuturor sfinților Tăi, întărește dreapta credință pe pământ și mântuiește lumea și sufletele noastre. Amin.

CUPRINS

Cuvânt înainte.....	3
Episcop vicar la Kiev	5
Prigoana ateistă	5
Venirea în România.....	7
La Schitul Crasna.....	9
Profeția Episcopului Ioan	13
Pustnic în Muntele Ceahlău.....	16
Prima întâlnire cu Părintele Teodul	19
A doua întâlnire cu Părintele Teodul	25
A treia întâlnire cu Părintele Teodul	35
întâlnirea cu fratele Ștefan	39
Canonul neascultării.....	41
Ultimii ani și aflarea sfintelor sale moaște	43